

DECIZIE

11 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Pirojoc Maria,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Cet-Nord” împotriva Mariei Pirojoc cu privire la încasarea datoriei pentru pierderile normative la energia termică,
împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 4 iulie 2017, prin care a fost respinsă cererea Mariei Pirojoc cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel depuse de către Pirojoc Maria,

c o n s t a t ă:

La 8 septembrie 2016, SA „Cet-Nord” a depus cererea de chemare în judecată împotriva Mariei Pirojoc cu privire la încasarea datoriei pentru pierderile normative la energia termică.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 2 septembrie 2008 apartamentul nr. 34 de pe str. Șalom Aleihem, 77, mun. Bălți a fost deconectat integral de la sistema centrală de încălzire (actul de deconectare nr. 7930 din 2 septembrie 2008).

Menționează că în cazul deconectării integrale de la sistema de încălzire, consumatorul achită plata pentru pierderile normative de energie termică în conformitate cu hotărârea Guvernului nr. 707 din 20 septembrie 2011, Anexa nr. 7, pct. 8.1.

Afirmă că în perioada 1 noiembrie 2013-1 mai 2016, pierderile normative au constituit 3 750,18 lei.

Susține că calcule au fost efectuate în mărime de 20 % pentru perioada 1 noiembrie 2013-31 ianuarie 2015 și în mărime de 15 % pentru perioada 1 februarie 2015-1 mai 2016.

Indică că la data de 8 august 2016, s-a adresat cu o pretenție în adresa pârâtului cu cerința achitării datoriei create, însă aceasta a fost lăsată fără răspuns.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 272 din Codul civil, Legii serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 1402 din 24 octombrie 2002, hotărârii Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002 despre aprobarea Regulamentului cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ, contorizarea apartamentelor și condițiile deconectării acestora de la/reconectării la sistemele de încălzire și alimentare cu apă și hotărârii Guvernului

nr. 707 din 20 septembrie 2011 cu privire la unele măsuri de eficientizare a funcționării sistemelor de alimentare centralizată cu energia termică.

Solicită încasarea de la Pirojoc Maria în beneficiul SA „Cet-Nord” datorită în mărime de 3750,18 lei și cheltuielile de judecată cu titlu de taxa de stat în mărime de 270 lei.

La 6 aprilie 2017, SA „Cet-Nord” a depus cerere privind reducerea pretențiilor din acțiune solicitând încasarea de la Pirojoc Maria în beneficiul SA „Cet-Nord” suma de 3199,98 lei cu titlu de datorie, cheltuielile de judecată cu titlu de taxa de stat în mărime de 270 lei și suma de 30 lei cu titlul de cheltuieli de citare publică a pârâtului.

Prin hotărârea Judecătorei Bălți din 28 aprilie 2017, acțiunea a fost admisă, fiind încasat de la Pirojoc Maria în beneficiul SA „Cet-Nord” datorită la plata pierderilor normative de agent termic pentru perioada 1 noiembrie 2013-1 mai 2016 în suma de 3199,98 lei și cheltuielile de judecată în suma de 300 lei, în total 3499,98 lei.

La 26 mai 2017, Pirojoc Maria a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Bălți din 28 aprilie 2017, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, totodată solicitând scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel deoarece este pensionară.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 4 iulie 2017, a fost respinsă cererea apelantului Pirojoc Maria cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs apelului declarat de Pirojoc Maria, fiindu-i comunicat apelantului Pirojoc Maria termen până la data de 18 iulie 2017, ora 09.00 pentru înlăturarea neajunsurilor și anexarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 112,50 lei, în caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele va fi restituită. Totodată a fost stabilită ședința pentru soluționarea primirii apelului pentru data de 18 iulie 2017, ora. 09.00.

La 14 iulie 2017, Pirojoc Maria a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel cu remiterea dosarului la o nouă examinare.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea instanței de apel, considerând neîntemeiată soluția acesteia, deoarece la materialele cauzei este anexat certificatul de la Casa Națională de Asigurări Sociale prin care se atestă faptul că este pensionară și are o pensie mică.

Menționează că are o vârstă înaintată și sănătatea precară din care motiv majoritatea surselor financiare sunt folosite pentru procurarea medicamentelor și achitarea serviciilor medicale.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva încheierii instanței de apel din 4 iulie 2017 la data de 14 iulie 2017, în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum se constată la caz, la data de 26 mai 2017, Pirojoc Maria a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Bălți din 28 aprilie 2017, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, totodată solicitând scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel deoarece este pensionară.

Drept urmare, prin încheierea Curții de Apel Bălți din 4 iulie 2017, a fost respinsă cererea apelantului Pirojoc Maria cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs apelului declarat de Pirojoc Maria, fiindu-i comunicat apelantei Pirojoc Maria termen până la data de 18 iulie 2017, ora 09.00 pentru înlăturarea neajunsurilor și anexarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 112,50 lei, în caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele va fi restituită. Totodată a fost stabilită ședința pentru soluționarea primirii apelului pentru data de 18 iulie 2017, ora. 09.00.

La adoptarea acestei soluții, instanța de apel și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 368 alin. (1) CPC care statuează expres că dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și art. 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. art. 364 alin. (1), 365 alin. (4) CPC, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxa.

Conform art. 84 CPC RM, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizând pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

În conformitate cu art. 3 alin. (1) lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 3 decembrie 1992, pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești se achită 75 % din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată sau altei cereri, iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial – 75 % din taxa calculată din suma contestată.

Iar, dispozițiile art. 85 alin. (4) CPC acordă dreptul judecătorului (instanței de judecată), să scutească persoana fizică sau juridică, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Prin prisma normei enunțate, instanța de recurs, statuează că concluzia instanței de apel, în sensul expus prin încheierea din 4 iulie 2017, este întemeiată și legală, deoarece apelanta Pirojoc Maria nu au prezentat probe incontestabile care ar confirma imposibilitatea achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel, la caz fiind în mărime de 112,50 lei.

De altfel, și argumentul invocat în recurs precum că, situația financiară precară și starea de sănătate fac imposibilă achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel, nu poate fi reținut de instanța de recurs, deoarece în confirmarea acestor susțineri apelantul nu a prezentat probe concludente care ar demonstra situația materială și starea de sănătate precară și care ar permite aplicarea prevederilor art. 85 alin. (4) CPC.

Iar însuși faptul că în conținutul cereri de scutire de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel Pirojoc Maria a făcut referire la Legitimația de pensionar, atrăgându-se atenția la toate circumstanțele invocate în instanța de apel în susținerea cererii cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, nu confirmă situația materială dificilă a acesteia.

În acest sens, instanța de recurs reține că Legitimația de pensionar în confirmarea pretinsei imposibilități de achitare a taxei de stat, nu denotă cert și incontestabil faptul că recurenta Pirojoc Maria este în imposibilitate de a achita taxa de stat în cuantumul stabilit de instanța de apel, or recurenta într-o prezentare a unui tablou clar, obiectiv și incontestabil al argumentelor sale invocate în cererea de scutire de la plata taxei de stat, urma să prezinte înscrisuri ce ar confirma în ansamblu, sub toate aspectele pretinse sa incapacitate de plată a sumei cu titlu de taxă de stat la depunerea cererii de apel.

În consecință, argumentele invocate de recurenta nu atestă imposibilitatea de plată a taxei de stat și nu constituie temei justificativ de scutire de la plata acesteia.

În acest context Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a menționa și faptul că în situația din speță, prin concluzia instanței de apel de a nu da curs cererii de apel, nu se încalcă dreptul recurentului privind liberul acces la justiție, prevăzut atât de legislația internă cât și de internațională.

Or, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, prin practica sa constantă de nenumărate ori a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (*cauza Golder v. the United Kingdom* §-36 din 21 februarie 1975), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (*Ashingdane vs United Kingdom* 28 mai 1985).

Însă limitările sunt în concordanță cu art. 6 parag. 1 CEDO, decât dacă acestea urmăresc un scop legitim și există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit. (*cauza Bellet vs France* §-31, *Garcia Manibardo vs Spain* §-44).

Astfel, la caz Colegiul reține că în situația din speță limitările instituite de legiuitor privind necesitatea achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel corespunde cerințelor prevăzute de art. 6 parag. 1 CEDO privind dreptul de acces la un tribunal și corespunde cerințelor instituite de CEDO prin jurisprudența sa:

- *cerința privind scopul legitim al limitării* – este îndeplinită, având în vedere că întindere acestor taxe este stabilită sub forma unui procent din valoarea aflată în litigiu și fiind instituit un plafon maxim de care nu poate trece mărimea taxei de stat chiar dacă valoarea acțiunii este mai mare, iar CEDO a confirmat că aceste taxe privesc buna administrare a justiției și vizează atât descurajarea justițiabililor în formularea unor cereri, abuzive cât și asigurarea de fonduri pentru funcționarea justiției. (*cauza Weissman și alții împotriva României* §-35, *Tolstoy Miloslavsky v. the United Kingdom* §-61)

- *raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit*, pentru a stabili dacă este respectat acest raport rezonabil între impunerea plății taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată și scopul legitim urmărit privind buna administrare a justiției, descurajarea justițiabililor în formularea unor cereri, abuzive cât și asigurarea de fonduri pentru funcționarea justiției urmează să cercetăm următorii factori și anume - cuantumul sumei ce trebuie plătit de reclamant raportat la veniturile sale.

În consecința, se va remarca și faptul că cuantumul taxei de stat, stabilit spre achitare de apelanta la depunerea cererii de apel, nu depășește limitele stabilite de lege.

Față de cele ce preced, se constată că toate criticile formulate în recurs sunt nejustificate, ca urmare Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii Curții de Apel Bălți din 4 iulie 2017.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Pirojoc Maria.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 4 iulie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Cet-Nord” împotriva Mariei Pirojoc cu privire la încasarea datoriei pentru pierderile normative la energia termică.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva